GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḑI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 268. Lunĭ Marțĭ, 3 (15) Decemvre. 1885.

Brașovŭ, 2 Decemvre 1885.

Sêrbii și Bulgarii nu se potŭ nicĭdecum înțelege asupra condițiunilorŭ armistițiului. Negociările dintre cuartierulŭ generalŭ dela Nișŭ și celŭ dela Pirotŭ n'au avutŭ nicĭ unŭ resultatŭ. In timpulŭ din urmă guvernulŭ sêrbescŭ a observatŭ tactica tăcerei, așa că guvernulŭ bulgarŭ s'a vĕḑutŭ silitŭ a se adresa printr'o notă nouă cătră puterĭ, rugându-le sĕ facă pressiune asupra Sêrbiei spre a se puté ajunge la încheierea unui armistițiu, care sĕ pótă servi de basă unei păcĭ onorabile și durabile. Guvernulŭ sêrbescŭ asemenea a făcutŭ unŭ demersŭ pe lângă marile puterĭ în favórea pretensiunilorŭ sêrbe.

In modulŭ acesta aparŭ pe scenă érăşĭ puterile semnatare a tractatului de Berlinŭ ca mijlocitóre de pace. S'a și făcutŭ în direcțiunea acésta unŭ pasŭ din parte-le învoindu-se Germania, Austria, Rusia și Italia — se ḑice că la inițiativa celei din urmă — de a trimite pe câmpulŭ de rĕsboiu o comisiune compusă dintr'unŭ oficerŭ de statŭ majorŭ austriacŭ și din atașații militarĭ dela ambasadele numitelorŭ puterĭ din Viena, spre a stabilì linia de demarcațiune între posițiunile celorŭ două armate beligerante.

Se asigură că comitele Kalnoky stăruiesce tare, ca sĕ se resolveze câtŭ mai curêndŭ cestiunea demarcațiunei. E de temutŭ însĕ că comisiunea austro-germană-rusă-italiană va întîmpina marĭ piedecĭ, căcĭ guvernulŭ bulgarŭ declară în nota sa, că tragerea de nouĕ linii de demarcațiune, luândŭ de basă ḑiua în care comitele Khevenhüller a intervenitŭ, va pricinuì multe contestațiunĭ și neînțelegerĭ.

De trei lunĭ puterile, în frunte cu cele trei împĕrățiĭ „aliate“, se totŭ sfătuescŭ și mijlocescŭ însĕ fără altŭ resultatŭ decâtŭ că au încurcatŭ lucrurile și mai tare.

După ce au încetatŭ ostilitățile, în urma intervenirei austro-ungare, oficioșii din Viena și Peșta nu mai vorbeau de restabilirea statului quo ante, ci esprimau speranța, că lucrurile se vorŭ aplaná prin recunóscerea uniunei bulgare, fără ca Sêrbia sĕ sufere vreo scădere. Rusia, îșĭ ḑiceau ei, se va învoi în cele din urmă la unŭ asemenea arangiamentŭ.

Se pare însĕ că Rusia nu vrea sĕ scie de o asemenea regulare a cestiunei, prin care i s'ar prepara Austro-Ungariei unŭ succesŭ mare diplomaticŭ. Opiniunea publică în Rusia s'a pronunțatŭ categoricŭ pentru causa bulgară și în contra misiunei Khevenhüller. Cabinetulŭ din Petersburgŭ a demonstratŭ ce-i dreptŭ în contra acestui curentŭ, prin avertismulŭ ce l'a datŭ ḑiarului „Russ“, dér în fondŭ gândulŭ lui este totŭ acelașĭ, de a paralisa influința și planurile austriace.

D-lŭ de Giers pare cŭ voiesce a-șĭ ajunge scopulŭ prin aceea, că stăruiesce încă și acum sĕ se restabiléscă status quo. In casulŭ acesta Austria n'are încătrău, trebue sĕ sufle și ea din acelașĭ cornŭ. E invederatŭ însĕ, că cu câtŭ puterile vorŭ ține mai multŭ la aceea, ca sĕ se restabiléscă starea de mai înainte, cu atâtŭ confusiunea va deveni mai mare.

Din acéstă confusiune Rusia póte profita și póte adnce cu încetulŭ lucrurile acolo ca Bulgarii sĕ se róge érășĭ în genunchĭ de Țarulŭ sĕ le vină întru ajutorŭ.

Status quo nu se póte restabili fără întrebuințarea forții și fără intervenirea armatei turcescĭ. Rumelioții au declaratŭ prin meetingurĭ că nu să lasă de uniune odată cu capulŭ. De altă parte prințulŭ Alexandru declară, că privesce pe trimisulŭ Sultanului numai ca óspe cu care voiesce a conversa asupra situațiunei generale.

Turcia a prevĕḑutŭ încurcăturile și a mobilisatŭ pân' acum 280,000 ómenĭ, ear acum aduce din Asia încă 45 batalióne. Indată ce ar interveni însĕ în Rumelia orientală cu armata, Grecii i-ar sări în spinare și Rusia ar avé ocasinne sĕ sară în ajutorŭ Bulgarilorŭ.

Cum sĕ se restabiléscă dér status quo?

Rĕsboiulŭ dintre Sêrbĭ și Bulgarĭ.

Belgradŭ, 11 Decemvre. Ministrulŭ Garașanin a adresatŭ representanților de aci ai puterilorŭ o notă în care arată, că toțĭ comandanții trupelorŭ regale se plângŭ că Bulgarii nu respectă starea de încetare a ostilitățilorŭ ce esistă dela 28 Noemvre. Guvernulŭ regalŭ doresce, ca marele puterĭ sĕ pună capĕtŭ unei situațiunĭ care ar trebui sĕ aibă ca urmare redeschiderea ostilităților.

Sofia, 11 Decemvre. In fața tăcerii persistente a guvernului sêrbescŭ, guvernulŭ princiarŭ a adresatŭ puterilorŭ o nouă notă, în care se cuprindŭ declarațiunile următóre: Serbia caută numai sĕ câștige timpŭ pentru a reconstitui forțele sale sleite. Propunerile Serbiei nu se potŭ primi, pentru că nu conținŭ oferta de a trata despre pace în timpulŭ armistițiului propusŭ. Tragerea nouei linii de demarcațiune, luândŭ de basă punctele ocupate în ḑiua în care comitele Khevenhüller a intervenitŭ, va da locŭ la contestațiunĭ și neînțelegerĭ. Fără încetarea ostilitățilorŭ, Sêrbii ar fi fostŭ constrânșĭ sĕ evacueze teritoriulŭ Vidinului. Nota mai spune, că situațiunea respectivă a celorŭ două armate nefiindŭ egală, o evacuare reciprocă n'ar fi justificată. Guvernulŭ bulgarŭ speră decĭ, că Puterile vorŭ esercita o presiune efectivă, pentru a ajunge la conclusiunea unui armistițiu destinatŭ a pregăti o pace onorabilă, căcĭ scopulŭ principalŭ alŭ Puterilorŭ trebuie sĕ fie a pune capĕtŭ acestui rĕsboiu fraticidŭ.

Belgradŭ, 11 Decemvre. Pentru tóte eventualitățile, înarmările și trimiterile de trupe și munițiune continuă. Armata Nișavei șĭ-a terminatŭ noulŭ sĕu marșŭ strategicŭ. In casŭ de reîncepere a ostilitățilorŭ, se pare, că lovitura principală o vorŭ da Bulgarii la Knjazevaz, ca încungiurândŭ defileulŭ Nișavei sĕ forțeze trecerea pe șoséua Banja-Alexinac. Generalulŭ Horvatovicĭ luândŭ comanda supremă, a pusŭ óre-care condițiunĭ: nicĭ o influințare a operațiunilorŭ militare, mână liberă în numirea statului majorŭ și comandanților de despărțĕminte.

Nișŭ, 11 Decemvre La Plocea, spre sudostŭ de Nișŭ, se lucréză mereu la șanțurĭ, care suntŭ ocupate de o formidabilă artileriă. Acestea suntŭ a doua liniă a posițiunilorŭ sêrbescĭ, ocupate de trupe regulate, pe când ântéia liniă e formată apróape de Ak-Palanca de reserviștĭ. Poporațiunea acestorŭ ținuturĭ fuge la Nișŭ și poporațiunea de aci se teme de o retragere a trupelorŭ sêrbescĭ, deși suntŭ mai tarĭ ca cele bulgare. Multe familii fugŭ la Belgradŭ și în Ungaria.

Petersburgŭ, 11 Decemvre. Prin influința personală a împĕrătesei Maria Teodorovna, prințulŭ Alexandru se află érășĭ în mare favóre la Țarulŭ, care a și primitŭ din partea prințului o scrisóre de justificare.

Constantinopolŭ, 12 Decemvre. Prințulŭ Alexându a telegrafiatŭ Porții, că deórece elŭ nu scie ce a făcutŭ conferința, nu póte lua nicĭ o hotărîre fără adunarea națională. Elŭ crede, că mai bine sĕ se amâne resolvarea cestiunei rumeliote până în Februarie.

Belgradŭ, 12 Decemvre. Representanții de aci ai marelorŭ puterĭ au primitŭ însărcinarea d'a mijloci armistițiulŭ și a'șĭ da părerea despre situațiune și despre modulŭ cum s'ar putea înlătura definitivŭ rĕsboiulŭ.

Bucurescĭ, 12 Decemvre. Din Sofia se raportéză guvernului de aci: Două corăbii austro-ungare ce navigau sub bandiera sêrbéscă arŭ fi desbarcatŭ munițiune și soldațĭ sêrbescĭ pe teritoriulŭ bulgarŭ ocupatŭ de Sêrbĭ, pe când transportarea de rănițĭ bulgarĭ dela Lom-Palanca la Rusciucŭ arŭ fi refusatŭ.

Turcia concentréză vr'o 5000 de ómenĭ în Avlona, spune o telegramă din Cattaro.

Rănițiĭ ce se află în îngrijire pe teritoriulŭ sêrbescŭ erau la 5 Decemvre: în Belgradŭ 3600, în Nișŭ 400, împărțițĭ în țéră 300, așa că după 12 ḑile de luptă numĕrulŭ rănițilorŭ ajunse enorma cifră de 4,300 ómenĭ.

La 11 Decemvre a trecutŭ prin Belgradŭ spre Nișŭ unŭ trenŭ separatŭ cu vagóne d'ale căii ferate ungurescĭ, încărcate cu cartușe (patróne) și munițiune.

România și evenimentele balcanice.

Cu ocasiunea discusiunei pe paragrafe a rĕspunsului la Mesagiulŭ tronului d. M. Cogălniceanu luândŭ cuvêntulŭ la paragrafulŭ alŭ doilea relativŭ la situațiunea esterióră a României ḑice:

D. M. Cogălniceanu: D-lorŭ deputațĭ, ministrii au pusŭ în gura Maiestăței sale Regelui acéstă frasă, séu mai bine acéstă periódă: „Avêndŭ o posițiune tare și bine lămurită, fiind în relațiunile cele mai amicale cu tóte statele, amŭ urmăritŭ cu liniște, însĕ cu mare băgare de sémă, evenimentele ce se desfășură dincolo de Dunăre. Neamesteculŭ nostru într'unŭ conflictŭ în care mai nainte de tóte trebuiau sĕ se pronunțe puterile semnatare tractatului din Berlin, era dela șine indicatŭ. Cu tóte acestea nu amŭ pututŭ sĕ nu simțimŭ o vie părere de rĕu, când îngrijirĭ s'au ivitŭ, că pacea generală ar putea fi turburată, acea pace atâtŭ de trebuincióså desvoltărei tuturorŭ popórelorŭ, ér mai alesŭ nouĕ, carĭ avemŭ încă atâtŭ de multŭ de lucratŭ pentru a ajunge la acelŭ gradŭ de desvoltare și de progresŭ, la care aspirămŭ cu toții.“

D-lorŭ, de mai înainte, declarŭ eu, membru alŭ oposițiunei și membru declaratŭ, declarŭ cum că aceste cuvinte: „neamesteculŭ nostru într'unŭ conflictŭ,“ are tótă respectuósa și mica, dér complecta mea aprobare. Da, bine a făcutŭ guvernulŭ, că nu s'a amestecatŭ în conflictŭ, căcĭ cum ḑice Mesagiulŭ Regalŭ, dacă este o țéră, care are nevoiă de pace, suntemŭ noi. In rĕspunsulŭ ce a datŭ preșĕdintele consiliului la interpelarea D-lui N. Ionescu, a ḑisŭ érășĭ aceste cuvinte, carĭ au tótă respectuósa mea aprobare: că ne suntŭ dragĭ bulgarii, dér până acolo unde nu se jignescŭ interesele nóstre; în adevĕrŭ, D-lorŭ, dacă este o națiune care póte sĕ aibă tótă simpatia nóstră, este națiunea bulgară, care într'unŭ scurtŭ timpŭ s'a organisatŭ, și care în câmpulŭ de rĕsboiu, întocmai ca și noi, a sciutŭ sĕ'șĭ apere țéra; și facŭ urările mele cele mai sincere pentru recunóscerea faptului înplinitŭ.

Insĕ odată acéstă declarațiune făcută, vine întrebarea ridicată chiar de D. președinte alŭ consiliului: dacă nu trebue sĕ ne îngrijimŭ de interesele nóstre, nu ca sĕ căutămŭ certă, dér ca sĕ avemŭ în vedere, când arde casa vecinului, că póte ușorŭ sĕ ardă și casa nóstră.

Hotarele Dobrogei până în ḑiua de astăḑĭ nu suntŭ încă determinate, și ni s'au făcutŭ multe greutățĭ în acéstă privință. Vine dér întrebarea: décă nu era momentulŭ oportunŭ, ca dândŭ noi celŭ puținŭ sprijinulŭ nostru moralŭ vecinilorŭ noștri bulgarĭ, sĕ lămurimŭ și situațiunea nóstră despre Bulgaria? Eu credŭ că ușorŭ amŭ fi pututŭ dobêndi acésta.

La 1876, când a isbucnitŭ resbelulŭ între Serbia și Turcia, amŭ făcutŭ unŭ mare serviciu Serbiei și totdeodată și nouĕ. Cabinetulŭ d-lui Ionŭ Brătianu a stăruitŭ și a isbutitŭ sĕ facă sĕ se recunóscă neutralitatea Dunărei de susŭ; căcĭ décă resbelulŭ între Turcia și Serbia ar fi ajunsŭ la Dunăre, negreșitŭ că interesele nóstre era sĕ fiă fórte jicnite. Europa a fostŭ așa de bună de a acceptatŭ chipulŭ de vedere alŭ cabinetului Brătianu, și astfelŭ s'a isbutitŭ ca resbelulŭ sĕ nu fiă transportatŭ la Dunăre.

Astădĭ resbelulŭ a fostŭ transportatŭ la Dunăre, ghiulele sêrbescĭ au trecutŭ peste Dunăre la Calafatŭ, şi în momentulŭ acesta încă Sêrbii suntŭ totŭ împrejurulŭ Vidinului.

Vidinulŭ are o mare importanţă; Vidinulŭ faţă în faţă cu Calafatulŭ face pe celŭ care va stăpâni aceste două puncte sĕ fiă stăpânŭ pe Dunăre. Este unŭ punctŭ de Gibraltarŭ, aşa a recunoscutŭ însuşĭ comitele Andrassy ministrulŭ Austriei. Este dér de o mare importanţă de a se sci în mâna cui se află Vidinulŭ.

D-lorŭ, cestiunea Dunărei este resolvată şi nu este resolvată. Prin tractatulŭ dela Londra este resolvată, prin resistenţa nóstră este neresolvată. Nu sciu ce póte aduce ḑiua de mâne; dér faptulŭ este positivŭ cum că în faţă cu Dunărea română este Dunărea bulgară, şi interesele Dunărei române suntŭ interesele Dunărei bulgare. Orĭ cum va fi lucrulŭ, totdéuna avemŭ sĕ fimŭ în înţelegere şi când va fi sĕ avemŭ o poliţiă pe Dunăre, mai bine este ca acea poliţiă sĕ se facă de doi, decâtŭ de trei sau patru.

Amŭ vĕḑutŭ în conflictulŭ Dunărénŭ, că Serbia observă o politică cu totulŭ separată a ei séu mai bine ḑicêndŭ, aliată cu cererea Austriei în contra chipului de vedere alŭ nostru şi alŭ Bulgariei. Serbia este unŭ statŭ Dunărénŭ ca şi România, cu singura deosebire că interesele cele marĭ ale Serbiei suntŭ la Dunărea de dincolo de Porţile de fierŭ; şi Serbia ocupându-se de acele interese principale, ea care a dobênditŭ unŭ tractatŭ avantagiosŭ cu Austria în privinţa navigaţiunei, nu se ocupă atâtŭ de Dunărea de josŭ, s'a despărţitŭ de noi pentru odată în istoria nóstră contimpurană. Ei bine, când vedemŭ pe Serbia că atacă Vidinulŭ, când vedemŭ pe Serbia, că vrea sĕ ia Vidinulŭ, nu se cuvine sĕ ḑicemŭ şi noi unŭ cuvêntŭ, cum l'amŭ ḑisŭ şi la 1876 şi cum póte sĕ-lŭ ḑicemŭ şi mâne? Noi oprindŭ resbelulŭ de pe lângă Vidinŭ, faceamŭ unŭ serviciu mare Bulgarilorŭ, căcĭ chiarŭ Bulgarii nu erau încredinţaţĭ de resultatulŭ luptei lorŭ naţionale şi eroice. In momentulŭ acela, eu credŭ, că dândŭ unŭ ajutorŭ moralŭ Bulgarilorŭ la Vidinŭ, putémŭ şi noi sĕ dobândimŭ limitarea nóstră la fruntaria dela Silistra. Nu facŭ nicĭ o acusaţiune guvernului, şi sciţĭ de ce? Pentru că nu sciu ce a făcutŭ; mĕ mărginescŭ numai înaintea faptului brutalŭ, adecă a intervenirei guvernului, şi-'i esprimŭ mulţumirile mele. Dér totdeodată, vĕḑêndŭ până acum, celŭ puţinŭ din strĕinĕtate, căcĭ noutăţile în privinţa politicei nóstre din afară nu le aflămŭ decâtŭ din strĕinătate, mĕ simţŭ datorŭ se arĕtŭ părerea mea de rĕu, că ţéra n'a fostŭ pusă în posiţiune sĕ cunóscă starea lucrurilorŭ.

D-lorŭ, cum este astăḑĭ Dobrogea, este cu neputinţă ca România sĕ créḑă, că va putea face ceva în ea; că va putea lipi ţéra aceea cu a nóstră, într'unŭ modŭ permanentŭ, adecă sĕ devină o Românie trans-danubiană, fără frică ca sĕ o perdemŭ, pe câtŭ timpŭ posiţiunea nóstră de fruntarie nu va fi regulată. Numai atuncĭ nu vomŭ avea nicĭ unŭ conflictŭ cu Bulgaria, ci din contră îi vomŭ avea vecinĭ bunĭ.

D-lorŭ, sunt şi eu niţelŭ dobrogénŭ, şi ca dobrogénŭ sunt în posiţiune de a cunósce mai bine cele ce se petrecŭ acolo.

Poporaţiunea bulgară, care este acolo, este o bună populaţiune, şi cea mai mare parte din poporaţiunea inteligentă de origine bulgară este lipită cu inima de ţéra nóstră.

România convine ómenilorŭ inteligenţĭ, şi cunoscŭ proprietarĭ marĭ, carĭ se mândrescŭ, deşi suntŭ Bulgarĭ, de a ḑice, că suntŭ cetăţenĭ românĭ; însĕ nu suntŭ toţĭ aşa din causa propagandei, care se face din afară.

In Tulcea mai alesŭ, acolo este unŭ centru de agitaţiune, care tulbură fórte multŭ relaţiunile nóstre şi care tinde încetŭ încetŭ a înăspri relaţiunile nóstre cu Bulgaria. D-lŭ ministru alŭ instrucţiunei publice trebue sĕ aibă la cunoscinţa sa, că prin scólele bulgărescĭ chiarŭ suntŭ cărţĭ scolastice în mâna scolarilorŭ, şi în care se declară cum că Tulcea, cum că Constanţa, cum că Medjidia suntŭ oraşe bulgărescĭ. D-lŭ ministru credŭ că are raportŭ, şi nu unulŭ, ci mai multe, în acéstă privinţă. Avemŭ dér totŭ dreptulŭ sĕ căutămŭ prin bună înţelegere sĕ înlăturămŭ aceste diferende, care astăḑĭ suntŭ micĭ, dér care mâne potŭ sĕ fie marĭ. Noi avemŭ dreptulŭ sĕ ne aşteptămŭ dela Bulgaria la o bună cugetare pentru noi; căcĭ, când ne uitămŭ la ómenii însemnaţĭ carĭ astăḑĭ jócă rolurĭ marĭ în Bulgaria, unii au primitŭ ospitalitatea nóstră în ţéră aci, şi cei mai mulţĭ au primitŭ chiarŭ cultura lorŭ în scólele nóstre; avemŭ dér dreptulŭ sĕ comptămŭ pe bune simţĕminte ca sĕ ajungemŭ, şi trebue sĕ ajungemŭ la strînsă şi bună vecinătate. Avemŭ acestŭ dreptŭ cu atâtŭ mai multŭ, că guvernulŭ nostru, o recunoscŭ, a păḑitŭ în timpulŭ nenorocitŭ alŭ conflictului cu Serbia o atitudine cu totulŭ binevoitóre.

Din dieta Ungariei.

In şedinţa dela 10 Decemvre a dietei ungurescĭ, între oratorii, carĭ au vorbitŭ contra prelungirei mandatului de deputatŭ dela 3 la 5 anĭ, a luatŭ cuvêntulŭ şi deputatulŭ *Petru Truţa*. Étă pe scurtŭ sensulŭ vorbirei;

Deputatulŭ *Truţa* susţine, că prelungirea mandatului dietalŭ vatĕmă adêncŭ suveranitatea poporului. Fără îndoială, legile electorale de astăḑĭ atâtŭ după materiă câtŭ şi după formă suntŭ fórte defectuóse şi suntŭ incompatibile cu unŭ statŭ constituţionalŭ-liberalŭ. Nu înţelege aci durata mandatului, ci acea stare abnormală, că într'o ţéră, pentru o dietă se alegŭ deputaţii în două felurĭ, şi anume: pe basa articolului de lege XXXIII din an lŭ 1874, în Ungaria într'unŭ chipŭ se alegŭ deputaţii, în Transilvania într'altŭ chipŭ, adecă: censulŭ dreptului de alegere în părţile ardelene de 3, 4, 5 orĭ mai mare ca în părţile ungurene; după censulŭ din Ungaria, la sute de mii s'ar urca numĕrulŭ acelora, carĭ arŭ avea dreptŭ de alegere, în Ardealŭ însĕ nu se trecŭ în registrulŭ alegĕtorilorŭ. Până când guvernulŭ nu aşterne unŭ proiectŭ de lege electorală pe basa egalităţii şi a moralităţii, până atuncĭ elŭ nu va primi nicĭ în ĝeneral proectul de faţă, ci votéză pentru propunerea lui Irányi cu acea modificare, ca guvernulŭ totdeodată sĕ propună şi revisuirea legei electorale. (Aprobărĭ.) (*Iranyi* respinse proiectulŭ şi propuse, ca abusurile electorale sĕ se judece la Curiă ér nu de cameră, şi votarea la alegerea de deputaţĭ sĕ fiă secretă.)

Prim-ministrulŭ *Tisza* nu vrea sĕ reflecteze antevorbitorului, pentru că acesta în cuvêntarea sa nu s'a mărginitŭ decâtŭ la articululŭ 33 de lege din anulŭ 1874, care însĕ astăḑĭ nu este la ordinea ḑilei şi nicĭ nu este în desbatere (aprobărĭ în drépta) şi nu e consultŭ a aduce în legătură legĭ esistente şi votate de multŭ cu modificarea altorŭ proiecte de legĭ. (Aprobărĭ.)

Minunatŭ ministru! Rĕspunde la toţĭ, apoi s'o potrivi orĭ nu, destulŭ că păpuşile aprobă.

In şedinţa din 12 Decemvre a vorbitŭ şi deputatulŭ naţionalŭ V. Babeşŭ la cestiunea prelungirei mandatului: *Vincenţiu Babeşŭ*, — scrie »Egyet.« — polemiséză în contra declaraţiunei ministrului preşedinte, că *votarea secretă* ar fi una din cele mai periculóse instrucţiunĭ din punctŭ de vedere alŭ ideei de statŭ maghiarŭ. Oratorulŭ o négă. După aceea vorbesce despre judictaura Curiei în afacerĭ electorale şi e în contra celorŭ ce nu o aprobă. D-lŭ Babeşŭ ḑice, că deşi aprobă moţiunea lui Irányi Dánielŭ, cu amendamentulŭ făcutŭ de Truţa, totuşĭ ţine de mai bună moţiunea făcută de Szilágyi Dezsö. Dér nu se îndestulesce numai cu aceea, ca unele defecte apĕsătóre sĕ fiă prevĕḑute în lege, şi din acéstă causă face la moţiunea lui Szilágyi următorulŭ amendamentŭ: »Comisiunea ce este a se esmite sĕ fiă îndrumată totdeodată a se ocupa şi cu acea cestiune, că óre n'ar fi consultŭ a curma acea stare întortochiată, după care prin *esceptionala lege electorală a Transilvaniei*, majoritatea preponderantă a poporului este eschisă din cadrulŭ vieţii constituţionale, o lege, care nu se'mpacă câtuşi de puţinŭ nicĭ cu idea unui statŭ unitarŭ şi modernŭ, nicĭ cu îndreptăţirea egală a cetăţenilorŭ; totdeodată propune *reforma legei electorale*. (Moţiunea lui Szilágiy este: Sĕ numéscă camera o comisiune de 21, care sĕ propună străformarea legei electorale, adecă sĕ se aducă legĭ, prin care s'arŭ împedeca influenţa corteşilorŭ, prin corupţiă, beţiă etc., asupra alegĕtorilorŭ.)

SCIRILE ḐILEI.

Ni se scrie din Deva, că ministrulŭ de interne Tisza a datŭ o ordinaţiune cătră tóte oficiele administrative, prin care le poruncesce aspru, ca sĕ opréscă purtarea oricărorŭ insemne străine, fiă măcarŭ şi nemţescĭ, precum tricolorurĭ la orológe, la pălării ş. a. Contravenienţii se vorŭ pedepsi cu 15 ḑile arestŭ şi amendă până la 100 fl. — Amarŭ se înşélă ministrulŭ-sobolŭ, dacă crede că înlocuindŭ legile prin ordonanţe nesărate va „ferici" ţéra.

—0—

„Luminătorulŭ" scrie, că în sĕptĕmâna trecută au fostŭ suspendaţĭ din oficiu judele comunalŭ Damaschinŭ Carabaşiu din Belinţi şi cassarulŭ Stefanŭ Haţiegŭ, pentru că acestia, la însărcinarea primăriei şi representanţei comunale, au plătitŭ onorariulŭ de 480 fl. advocatului, care a apĕratŭ cu succesŭ drepturile comunei faţă cu erariulŭ. Sĕ se noteze bine, că adunarea comitatensă scia de acéstă, fiind că primăria şi representanţa comunală din trecutŭ hotărîse acéstă, prin urmare cei suspendaţĭ, carĭ au ajunsŭ la restauraţiune în fruntea comunei, trebuiau sĕ esecute acea hotărîre. Dér vice-comitele a găsitŭ cu cale sĕ'i suspendeze şi sĕ'i tragă în cercetare disciplinară, pentru că advocatulŭ apĕrătorŭ e românŭ şi pentru că comuna, punêndŭ mâna pe pămênturile erarialĭ, le-a arêndatŭ eschiḑêndŭ pe jidanii, carĭ voiau sĕ'şĭ vêre códa şi în comuna Belinţĭ. Eată că eştĭ „nepatriotŭ," îndată ce cutezĭ sĕ aperĭ drepturile poporului românŭ, şi stăpânirei nu'i place asemenea lucrurĭ.

—0—

Se scrie din Bistriţa cătră „S. D. Tgbl.": „Următórea interesantă întêmplare, care a datŭ în ḑilele din urmă multŭ de vorbă aci, merită sĕ fiă cunoscută şi mai departe. E câtva timpŭ de când magistratulŭ din Dresda s'a adresatŭ autorităţilorŭ de aci, ca sĕ obţină pentru profesorulŭ Leo Hofrichter ce locuesce acum acolo, ér mai nainte fusese în Bistriţa, unŭ paşaportŭ generalŭ trebuinciosŭ călĕtoriilorŭ sale în strĕinătate. Oficiulŭ solgăbirĕescŭ de aci trimise paşaportulŭ la Dresda,

---

FOILETONŬ.

O privire asupra trecutului şi presintelui Românilorŭ din opidulŭ Codlea.

(Urmare).

Casurile de mórte, precedate de bóle dela 1866—1884 inclusivŭ.

Caracterulu bólei.	1866	1867	1868	1869	1870	1871	1872	1873	1874	1875	1876	1877	1878	1879	1880	1881	1882	1883	1884	Nr. casurilorŭ.
	ANII.																			
Anghină	—	—	—	—	—	1	—	21	6	4	—	14	8	18	—	2	3	—	1	78
Aprindere de plumânĭ	3	6	7	3	7	13	12	15	9	12	14	10	13	5	4	1	2	—	2	138
Aprindere de stomachŭ	2	2	1	1	—	—	—	1	1	—	—	1	—	4	—	2	3	1	—	19
Aprind. de peliţa cóstelorŭ	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2
Aprindere de maţe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2
Aprindere de ficatŭ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Aprindere de rinichĭ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Aprindere de creerĭ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Aprind. de peliţa pântecelui	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
Morbulŭ apei	4	2	—	3	1	3	5	1	—	1	2	—	3	3	2	2	1	—	—	33
Bĕtrâneţe (Slăbire)	5	4	5	7	5	3	5	4	2	—	7	4	7	8	2	4	3	—	8	88
Bătae de inimă	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	3
Catarŭ de plumânĭ	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	2	—	1	1	—	—	1	8
Colerină	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Curgerea sângelui	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	3
Damla-gută (Apoplexiă)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Infirmitate nou născuţilorŭ	5	4	3	5	—	—	4	2	—	—	1	3	2	7	10	10	10	11	13	9[illegible]
Epilepsie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Frasŭ	—	—	3	—	7	6	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	23
Frigurĭ	3	4	5	2	1	1	5	—	—	2	—	—	—	3	—	—	—	—	—	26
Gălbinare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Născuţĭ prea timpuriu	—	—	—	2	—	3	—	4	—	—	2	—	1	1	—	2	3	—	—	18
Periclitaţĭ	3	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	—	—	12
Oftică	—	—	—	4	1	1	—	3	4	—	1	1	—	3	3	—	1	2	2	26
Şarlachŭ (Scarlatina)	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	6	3	—	—	3	—	14
Siphilis	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Splină	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Tuse convulsivă	—	—	5	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	5	2	1	—	18
Tifusŭ	4	4	5	10	4	3	3	1	1	—	—	2	3	—	1	—	4	3	—	48
Urdinare	—	—	—	1	2	—	—	—	—	8	—	2	—	—	2	—	2	2	—	19
Uscătură	3	2	4	—	2	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	18
Vêrsatŭ	—	3	1	10	1	—	—	1	23	—	—	6	1	—	3	3	—	5	—	57
Şoldină (Rheumatismŭ)	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	4
	31	3[illegible]	42	52	33	36	42	58	49	30	28	45	41	61	34	38	41	37	31	

Notă la tabela de mai susŭ. ad. 2. (Aprindere de plumânĭ) Causa e neîngrijirea în contra schimbării temperaturei espunerea la aerŭ în stare obosită şi asudată.

ad. 17. (infirmit. nou născuţ.) Nutriţiunea slabă a mamelorŭ şi munca cea continuă.

ad. 30. (urdinare) Mâncare de póme necópte şi legumĭ crude (crastaveţĭ)

ad. 32. (vêrsatŭ) Bóle lipiciόse capĕtă ómenii şi mai uşorŭ prin umblarea dela unulŭ la altulŭ şi prin transportarea bólei, decĭ este de lipsă a păzi câtŭ se póte isolarea bolnavilorŭ.

Preoţii gr. or. românĭ din parochia Codlea

dela an. 1783 până la 30 Augustŭ 1885.

1. Ioanŭ Boerŭ din Veneţia inf. (comit. Făgăraşŭ) dela 1763—1783, cualificaţiunea necunoscută. 2. Ioanŭ Ilea a. Popoviciu din Codlea (comit Braşovŭ) 1783—1811 cualif. necunoscută. 3. George Ilea a. Popoviciu din Codlea cual. nec., 1812 Iun. 6 până la 1828 Nov. 26. 4. Petru Vladŭ a. Orzanŭ din Vlâdenĭ (comit. Făgăraşŭ) cual. nec., 1828 Nov. 30—1866. 5. George Pascu din Codlea cual nec., 1844—1845 servindŭ ca capelanŭ a comisŭ furtŭ de banĭ şi a emigratŭ în România.

(Va urmá.)

bine înțelesŭ cu adresa maghiară. După câtva timpŭ se întórse scrisórea îndĕrĕtŭ cu observarea: „Nu se póte da la destinațiune.“ Mare fù mirarea solgăbirĕéscă și o trimise din nou, dér recomandată cu adressa totŭ în limba maghiară. După optŭ ḑile, scrisórea sosì éră în Bistrița cu observarea: „După câtŭ scimŭ noi, aci nu esistă nicĭ o reuniune boemĕscă cu asemenea nume;“ ér deasupra se citesce: „Deórece adressa nu e scrisă într'o limbă cunoscută de toțĭ (limbă a lumei), e cu neputință sĕ se dea la destinațiune.“ Inapoiațĭ mai suntŭ și Germanii cu „civilisațiunea!“

—0—

Solgăbirĕulŭ din Dunavecse, comitatulŭ Pestei, a pățit'o cu șovinismulŭ sĕu. Acestŭ solgăbirĕu cu numele Alex. Halasy primindŭ ḑilele trecute dela comanda pieței c. r. din Pesta o hârtiă **în limba germană**, prin care era rugatŭ de a trimite la Peșta unŭ protocolŭ ce s'a luatŭ despre sinuciderea unui husarŭ c. r., a rĕspunsŭ cu: Nix daitşĭ! și a cerutŭ sĕ i se adreseze rugarea în **limba maghiară**. Comanda pieței din Peșta s'a jăluitŭ la comandantulŭ superiorŭ br. **Edelsheim Gyulai**, și acesta érăși s'a plânsŭ totŭ în **limba germană** la ministeriulŭ de interne, declarândŭ că comanda pieței din Pesta nu e datóre a se adresa cătră oficiele țĕrii în limba maghiară și cerêndŭ ca sĕ fiă adusŭ la ascultare solgăbirĕulŭ. Ministrulŭ de interne a și împlinitŭ acéstă cerere scriindŭ viceșpanului, că solgăbirĕulŭ din Dunavecse n'a procedatŭ corectŭ. — Deputații din oposițiune voiescŭ sĕ interpeleze pe ministru în acéstă cestiune.

—0—

Caracteristicŭ pentru tenacitatea cu care **Cehii** își apĕră **dreptulŭ lorŭ de limbă** este următorulŭ casŭ: Reuniunea cehică din Vișehradŭ a primitŭ de Crăciunŭ din cassa privată împĕrătéscă unŭ darŭ de 50 fl. „Pokrok“ spune, că la petițiunea cehică a sositŭ unŭ rĕspunsŭ germanŭ. Mai mulțĭ membri voiau deci, ca și chitanța sĕ se dea în limba germână, dér s'a încinsŭ o mare luptă între membrii, și în cele din urmă **darulŭ împĕrătescŭ s'a achitatŭ în limba cehică**.

—0—

Inmormêntarea **Regelui Alfonso XII alŭ Spaniei** s'a sĕvĕrșitŭ Sâmbătă în 12 l. c. cu pompă mare. La ceremoniă au fostŭ de față 2000 de persóne oficiale și 800 persóne invitate. Biserica oferea o privelisce grandiósă. Cea mai mare parte dintre învitațĭ n'au încăputŭ în biserică, care era plină de lume. Au fostŭ de față 38 de Archierei, serviciulŭ funebralŭ l'a sĕvĕrșitŭ archiepiscopulŭ de Madridŭ. Nenumĕrate cununĭ acopereau cosciugulŭ.

Comedia patriotică din Imbuzŭ

Din tract. protop. alŭ Secului, 10 Decemvre n 1885.

Domnule Redactorŭ! Nu trece nicĭ o ḑi, în care sĕ nu vedemŭ aplicându-se în deosebite modurĭ mĕsurile escepționale, de snsŭ dictate — însĕ nu și esplicate — conducĕtorilorŭ administrațiunei politice contra nóstră.

O astfelŭ de mĕsură a aplicat'o și faimosulŭ jude de adm. *Mayr* contra preoțimei și docenților din tractulŭ Secului, chiarŭ în ḑiua „prea mărirei“ ministrului președinte.

Nu voiu pe largŭ a vĕ reținea dela ocupațiunea-vĕ sublimă și a vĕ amărî cu atarĭ amărăciunĭ ḑilnice, decâtŭ pe scurtŭ voiu trece la descrierea ḑilei de 29 Noemvre a. c., pentru inteligința acestui tractŭ întru adevĕrŭ escepțională, și anume: a combate — și décă va fi de lipsă și cu documente oficióse — faima calumniătóre colportată în o telegramă din Clușiu la 4 Decemvre a. și publicată în »Pester Lloyd« și în »Magyar Állam« despre adunarea ținută în comuna Imbuzŭ, tractulŭ Secului.

Conformŭ instituțiunilorŭ bisericei nóstre gr. cath. și mai de curêndŭ a constituțiunilorŭ Sinodului diecesanŭ, ținutŭ în Gherla la 12—14 Noemvre 1882, preoțimei i s'a impusŭ ținerea a 2 conferințe preste anŭ. Astfelŭ și noi preoții acestui tractŭ în totŭ anulŭ ne-amŭ ținutŭ de săntă datorință aceste conferințe de odată cu adunările reuniunei docențiale — tractuale — a le ținea.

Protopopulŭ nostru m. on. d. *Vasiliu Pușcariu* conscìu de chiămarea sa, convocândŭ adunarea — ca și celelalte tóte — fără însinuare la jud. de adm. — și încă pe o ḑi atâtŭ de „glorificată« adecă pe 29 Noemvre n. c. . . în parochia Imbuzŭ, dintre trei solgăbirĕi, ce se află pe teritorulŭ acestui tractŭ, doi Maghiarĭ și unŭ Cehŭ, numai d-lui Mayr nu i-a venitŭ bine la socotélă, ca noi se fimŭ în Imbuzŭ, și nu în Pesta coadunațĭ, și din acéstă causă »vitézulŭ“ solgăbirĕu (care până în anulŭ trecutŭ ca notarŭ cercualŭ a trăitŭ în cele mai cordiale relațiunĭ cu preoții din giurŭ, ba la doi le-a fostŭ și nănașŭ de cununiă, — veḑĭ Dómne, — ca mai tare sĕ-i pótă câștiga în favórea intereselorŭ sale și pentru promovarea la care astăḑĭ a ajunsŭ) sub pretestŭ, că adunarea n'a fostŭ însinuată, numai decâtŭ întrebuințândŭ — prin doi gendarmĭ — mĕsurile escepționale, ne-a disolvatŭ adunarea; ba și la prânḑulŭ pregătitŭ la masa ospitală a veteranului preotŭ localŭ on. d. *Ioanŭ Cheresteșiu*, sub responsabilitatea protopopului, *numai în presența și sub paḑa baionetelorŭ amŭ pututŭ participa.*

Écă dér istoriculŭ fabricatei »Irredente române,« rĕspândită în „Magyar Állam« Nr. 335 și a »întrunirei secrete“ din »Pester Lloyd« precum și comedia patriotică

Apoi ce sĕ mai ḑicĭ despre cei »chemațĭ« de a rĕspândi civilisațiunea în Orientŭ, când noi în patria străbună, astfelŭ suntemŭ prigonițĭ, și împedecațĭ dela orice pasŭ făcutŭ spre progresare, numai și numai din simpla causă, că atuncĭ când ne-au legănatŭ mamele nóstre, n'au ḑisŭ »halgas,« ci au ḑisŭ „tacĭ.«

In urmă atragŭ atențiunea confrațilorŭ tractualĭ, de-a se feri de amiculŭ lorŭ vechiu, pentru că schimbându-se situațiunea, acela se ține de adagiulŭ »Honores mutant mores,« ér de societățile patrioțilorŭ de monopolŭ sĕ se ferĕscă ca de focŭ.

Unŭ preotŭ românŭ.

† Grigore Alexandrescu.

In nóptea de Lunĭ 25 Noemvre spre Marțĭ, sĕptĕmâna trecută, a încetatŭ din viéță poetulŭ și fabulistulŭ ilustru alŭ Românieĭ, **Grigore Alexandrescu**.

S'a născutŭ în Têrgoviște, în 22 Februarie 1810. Studiele și le-a făcutŭ la liceulŭ Sf. Sava în Bucurescĭ. In etate de 18 anĭ întră în armată și după câțĭva anĭ fù înaintatŭ la gradulŭ de căpitanŭ. Demisionândŭ din oștire, înlocuì sabia cu condeiulŭ, pe care îlŭ mânuà c unŭ talentŭ neîntrecutŭ în satiră și fabulă.

Trecutŭ prin scóla naționalistă a lui Lazarŭ și Eliade, biciuì fără milă vițiulŭ și relele de care suferea țĕra. Mai multe satire îndreptate în contra Rusiei și Turciei, care'șĭ disputau dictatura în principatele române îlŭ aruncară în temniță, și la 1848, când Rușii întrară în România, Alexandrescu fù internatŭ la mănăstirea Plumbuita, unde se mai aflau închișĭ și alțĭ marĭ patrioțĭ considerațĭ ca primejdioșĭ guvernului rusŭ. Scăpatŭ din închisóre și de exilŭ, Alexandrescu scrise acele bucățĭ celebre, ca »Boulŭ și Vițelulŭ,“ »Dulăulŭ și Cățelulŭ,“ „Rĕsbunarea șórecilorŭ“ ș. a., care suntŭ monumente de literatură și satiră, create pentru tóte timpurile și pentru tóte societățile.

Elŭ a ocupatŭ și funcțiunĭ înalte în statŭ, precum membru alŭ Eforiei spitalelorŭ civile, membru în comisiunea centrală în Focșanĭ, lăsândŭ multe urme de îmbunătățire în amêndouĕ aceste funcțiunĭ. O singură ḑi a fostŭ și ministru sub Alexandru Ionŭ I (Cuza) și anume la ministerulŭ de finanțe. Chematŭ însĕ sĕ depună jurĕmêntŭ, refusă ḑicêndŭ: „Se vede, Măria Ta, că n'a mai rĕmasŭ nicĭ o liră în visteria, de vreme ce recurgĭ la lyra unui poetŭ pentru ministerulŭ financelorŭ.“

De vr'o 10 anĭ trăia Grigorie Alexandrescu retrasŭ, nevoindŭ a mai sta în relațiunĭ cu nimenea. O bólă de peptŭ de care suferea de mulțĭ anĭ îĭ curmă ḑilele. Mórtea lui este o mare perdere pentru țĕră și literatură, lăsândŭ pentru acéstă din urmă mai cu sémă unŭ golŭ, care cu greu se va umplea.

Fiă'i țĕrîna ușóră și elŭ în vecĭ neuitatŭ!

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

BELGRADŬ, 14 Decemvre. — „Lloyd“ primesce scirea, că **Regele Milanŭ** a declaratŭ, că numai într'unŭ casŭ de trebuință estremă se va despărți de cabinetulŭ **Garașanin**. Se speră în urma acésta, că **neînțelegerile din sînulŭ cabinetului vorŭ fi aplanate** în curêndŭ.

SOFIA, 14 Decemvre. — Prințulŭ **Alexandru** a depeșatŭ înaltei **Pórte**, că consideră misiunea lui Madjid-pașa, care a fostŭ trimisŭ de Sultanulŭ ca sĕ intervină în numele acestuia la încheiarea păcii, ca superfluă, deórece **Bulgaria are a pretinde dela Sêrbia numai despăgubire de rĕsboiu**, de aceea este îndreptățitŭ a negocià directŭ cu acésta. Cu tóte astea asigură prințulŭ Bulgariei, că e gata a primì pe delegatulŭ Turciei și a **discutá cu dênsulŭ situațiunea generală**.

DIVERSE.

Fecunditate rară. — Ḑiarulŭ »Roma« scrie o istorióră cu greu de credutŭ despre o țĕrancă din Apulea, anume Maddalena Granata. Acéstă femeeă a născutŭ 62 de copii, dintre carĭ 59 suntŭ băețĭ. La nascerea ântêiă a fostŭ de 28 de anĭ și a născutŭ unŭ băiatŭ; a a doua nascere 6 copii (gemenĭ), la a treia 5, după aceea 3, mai târḑiu 2 fetițe și c. l. Dela 25 Octomvrie 1873 până astăḑĭ a născutŭ 39 de copii. In viéță suntŭ 22. Femeea e în deplină sănĕtate și în 25 Noemvre a. c. a mai născutŭ 4 copii (gemenĭ).

***

Unŭ nebunŭ în Quirinalŭ. — In ḑilele trecute unŭ artileristŭ a întratŭ neobservatŭ în Quirinalŭ și s'a ascunsŭ într'o anticameră apropiată de biuroulŭ regelui Umberto. Unŭ cămărarŭ observêndu-lŭ, l'a întrebatŭ, că ce caută. Artileristulŭ a îngrămăditŭ vr'o câteva frase neînțelese. Cămărarulŭ observêndŭ, că artileristulŭ e camŭ smintitŭ, s'a încercatŭ a-lŭ da afară, acela însĕ nu s'a lăsatŭ și o luptă desperată s'a începutŭ între ei. Sgomotulŭ străbătêndŭ și în curte, s'au grăbitŭ mai mulțĭ a înfrâna sĕlbătăcia nenorocitului artileristŭ și a-lŭ da n mânile poliției. Când cămărarulŭ l'a întrebatŭ din nou, că ce caută în palatulŭ regalŭ a scosŭ din buzunarulŭ sĕu o funia, ḑicêndu: »**Cu acésta voiu sĕ sugrumŭ pe regele Umberto.**«

***

Prințulŭ de corónă germanŭ și pantofărița. — In ḑilele trecute principele de corónă germanŭ cu soția sa plimbându-se pe șoseaua Sieges din Berlinŭ se 'ntêlnescŭ cu o babă, care ducea cu sine unŭ coșŭ încărcatŭ cu pantofĭ. Princesa de corónă a oprit'o în cale și ḑise: »Ce pantofĭ frumoșĭ!« — „Eĭ! décă suntŭ frumoșĭ dómnă, atuncĭ cumpĕrățĭ o pĕreche, pantofii suntŭ bunĭ și țină caldŭ,« rĕspunse baba, care nicĭ n'a presupusŭ cu cine are de a face. Princesa și-a întinsŭ mâna în coșŭ și și-a scosŭ o pĕreche de pantofĭ domnescĭ, întrebândŭ »Câtu-i prețulŭ acestora?“ — „Fiindcă aḑĭ tóte lucrurile suntŭ eftine, ți-i dau cu 65 de pfenigĭ«. — »Ah, suntŭ fórte eftinĭ«, rĕspunse princesa de corónă, ér prințulŭ visitândŭ pantofii cam seriosŭ, întrebă pe babă: »Dér și pe stradă potŭ umbla cu ei?«—»O, bunulŭ meu domnŭ«, rĕspunse baba, „asta nu te sfătuescŭ, însĕ 'ți recomandŭ sĕ'ĭ întrebuințezĭ în casă, că suntŭ fórte frumoșĭ și nu facŭ nicĭ unŭ sgomotŭ.“ Prințulŭ de corónă scóse unŭ talerŭ împĕrătescŭ din portofelulŭ sĕu și-lŭ dete babei. Baba privì confusă la cumpĕrătorŭ și-i părea rĕu, că nu-lŭ póte schimba. »Fie talerulŭ alŭ d'tale, nu trebue sĕ 'mĭ dai nimicŭ îndĕrĕtŭ«, ḑise prințulŭ de corónă. Princesa de corónă făcù semnŭ valetului, căruia i-a datŭ pantofii sĕ-i ducă în trăsură. Numai acum observă baba, că are de a face cu membrii casei împĕrătescĭ și întorcêndu-se la princesă, esclamă: „Dómne Dumneḑeulŭ meu, d-ta dómnă ești dóra împĕrătésă?!“ — »Nu, nu suntŭ împĕrătésă«, rĕspunse princesa cu unŭ surisŭ binevoitorŭ și s'a depărtatŭ cu soțulŭ ei. Poporulŭ, care se adună în jurulŭ femeiei i-a cumpĕratŭ toțĭ pantofii babei. Baba în bucuria ei se duse în bucătăria publică cea mai apropiată și dómnelorŭ, care îngrijeau de ordine și curățeniă, le enară întêmplarea, neavêndŭ nicĭ o grijă de coșulŭ sĕu unde-i era portofelulŭ cu banii. Pungașii îĭ furară banii, și biéta babă era desperată. Auḑindŭ despre acestŭ furtŭ dómnele aristocrate din Berlinŭ, au făcutŭ o colectă pentru ajutorulŭ babei.

***

O familiă între mórte și viață. — La 1 Decemvre eșindŭ din albiă Crișulŭ albŭ, o móră din apropierea satului **Pleșcuța** (com. Aradŭ) fù luată de valurĭ. Morarulŭ cu femeia sa și cu patru copii ai sĕi și-au aflatŭ scăparea într'o răchită din apropiare, unde petrecură o ḑi și o nópte între mórte și viéță, în cea mai desperată stare. După ce apa a scăḑutŭ puținŭ sub răchită a rĕmasŭ o mică insulă. Bieții ómenĭ dându-se josŭ, îșĭ făcură focŭ și așteptau sĕ le vină vr'o scăpare din astă stare strimtorată. Peste trei ḑile în sfêrșitŭ, trecêndŭ vr'o câțĭva țĕranĭ pe acolo, i-au scăpatŭ cu mare anevoiă pe bieții nenorocițĭ, între carĭ era și unŭ copilŭ încă la sînŭ.

***

Evreulŭ și pe Iehova înșéla. — Fiica unui Evreu era greu bolnavă. Tatălŭ sĕu în desperare promisese lui Iehova, că-i va sacrifica prețulŭ unei vacĭ, décă îĭ va însănĕtoșa fiica. Nu trecuse multŭ și ea se făcù sănĕtósă. Acum începuse bĕtrânulŭ Evreu a se pune pe gândurĭ. Elŭ nu voia nicĭ sĕ calce promisiunea făcută lui Iehova, dér nicĭ prețulŭ vacei nu se îndura sĕ-lŭ sacrifice. In cele din urmă elŭ se cugetă sĕ ducă vaca la têrgŭ, dér ducêndu-se pusese subțióră și unŭ cocoșŭ. „Ce cerĭ pe vacă?« — „50 cr.“, rĕspunse Evreulŭ, dér vaca nu se póte vinde fără de cocoșŭ, ér cocoșulŭ face 50 fl. Evreulŭ sacrificase prețulŭ vacei de 50 cr., ér prețulŭ cocoșului în valóre de 50 fl îlŭ. ținuse pentru sine. Evreulŭ înșelase chiar și pe Iehova.

Cursulu pieței Brașovŭ
din 12 Decemvre st. n. 1885

Bancnote românescĭ	Cump.	8 46	Vênd.	8.51
Argint românesc	»	8.40	»	8.46
Napoleon-d'orĭ	»	9.95	»	9 99
Lire turcescĭ	»	11.20	»	11.39
Imperialĭ	»	11.20	»	11 30
Galbenĭ	»	5.94	»	5 97
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	122.50	»	123.—
Discontulŭ . . .	»	7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 12 Decemvre st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	99.50
Rentă de hârtiă 5%	91.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.74
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	124 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	109 30
Bonurĭ rurale ungare	103 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C250
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	102 00
Bonurĭ cu cl. de sortare	102 00
Bonurĭ rurale transilvane	103
Bonurĭ croato-slavone	102.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	116 70
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	122 74
Renta de hărtiă austriacă	82 70
Renta de arg. austr.	83 20
Renta de aurŭ austr.	109. —
Losurile din 1860	139 50
Acţiunile băncel austro-ungare	874 —
Act. băncel de creditŭ ung.	295.50
Act. băncel de creditŭ austr.	293.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.98
Napoleon-d'orĭ	9.97
Mărcĭ 100 imp. germ.	65 80
Londra 10 Livres sterlinge	125.75

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 30 Noemvre st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	86	87
Renta rom. amort. (5%)	$90^1/_2$	$91^3/_4$
» convert. (6%)	83	84
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	29	31
Credit fonc. rural (7%)	$101^1/_2$	$102^1/_2$
» „ „ (5%)	$85^1/_1$	86
» » urban (7%)	$96^1/_2$	97
» » » (6%)	—	—
» » » (5%)	80	81
Banca naţională a României	1050	1076
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ	16.	17
Bancnote austriace contra aurŭ	2.00	2.03

Nr. 397—1885. (2—3).

Edictŭ.

Diocletianu Cimonea din Câmpenĭ, care încă în anulŭ 1879 după o conveţuire scurtă abea de patru lunĭ a părăsitŭ din rĕutate şi necredinţă pe legitima-i socïă *Elena Cacioru* din Valea-Lupşiei inpovărată cu unŭ pruncŭ, nesciindu-i-se loculŭ ubicaţiunei sale; prin acésta sĕ citéḑă, ca: în terminŭ de 1 anŭ şi 1 ḑi dela ântêia publicare a acestui edictŭ, sĕ se presenteze la subscrisulŭ forŭ matrimonialŭ cu atâtŭ mai vêrtosŭ, căcĭ la din contra se va suscepe şi pertracta procesulŭ divorţialŭ şi în absenţa lui, substituindu-i-se unŭ curatorŭ ad actum.

Zlatna, 6 Decemvre 1885.

Oficiulŭ protopopescŭ gr. cat. alŭ Roşiei montana ca forŭ matrimoniale de 1. instanţă.

Ioanŭ Laszlo,
v.-protopopŭ şi preşed. forului tractual.

Nr. 14046—1885. 1 3.

PUBLICAŢIUNE.

In sensulŭ statutului de hotarŭ alŭ comitatului Braşovŭ, aprobatŭ de Inaltulŭ locŭ, are sĕ se alégă cu maioritate de voturĭ pentru hotarulŭ Braşovului, din sênulŭ posesorilorŭ de pământŭ de pe acestă hotarŭ, o comisiune pentru supraveghierea hotarului constătătóre din 9 membri pentru durata de 3 anĭ.

Fiecare posesorŭ de pământŭ póte fi alegĕtorŭ în următórea proporţiune:

Posesorulŭ dela 1—5 jugăre are 1 votŭ, posesorulŭ dela 6—10 jugăre are 2 voturĭ, posesorulŭ dela 11—20 jugăre are 3 voturĭ, posesorulŭ dela 21—30 jugăre are 4 voturĭ, posesorulŭ dela 31—40 jugăre are 5 voturĭ.

Spre scopulŭ esecutărei acestei alegerĭ se statoresce

o adunare a posesorilorŭ de pământŭ, pe 21 Decemvre 1885, înainte de prânzŭ la 8 óre în casa sfatului din piaţă.

La acéstă adunare şi alegere potŭ ca sĕ participe numai posesorii de pământŭ de pe hotarulŭ Braşovului, şi acei, carĭ voiescŭ sĕ participe la acéstă adunare, au ca sĕ se legitimeze ca posesorĭ de pământŭ înaintea comisiunei, aflătóre în amintita zi dela **8—11** óre in casa sfatului, prin ascernerea estraselorŭ cărţilorŭ funduare, libele de posesiune séu alte documente, precum: contracte de cumpĕratŭ, cărţĭ de 'mpărţélă dându-se pe basa acestorŭ documente fiecărui alegĕtorŭ din partea comisiunei unŭ certificatŭ de alegere, pe lângă amintirea numĕrului de voturĭ, ce i se compĕtŭ.

Acestŭ certificatŭ de alegere îndreptăţesce după aceea pe fie-care, care se află în posesiunea certificatului, ca sĕ participe şi sĕ-şĭ dé voturile în şedinţa posesorilorŭ de pământŭ ce are sĕ se ţină în casa sfatului din piaţă în aceeaşĭ ḑi dela 11—12 óre înainte de prânzŭ eventualmente după prânzŭ dela 3—6 óre.

Corporaţiunĭ şi femei îşĭ potŭ esercita dreptulŭ de votŭ prin plenipotenţiaţĭ; minorenii şĭ acei de sub curatelă prin epitropii lorŭ.

Braşovŭ, 5 Decemvre 1885.

Magistratulŭ orăşenescŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	5·00	7.45	—
Predealŭ (	—	9 45	12.50	—
(	—	9.47	1.09	—
Timişŭ	—	10.11	1.40	—
Braşovŭ (	—	10.44	2.27	—
(	6.22	10,51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Haşfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighişóra (	10.29	1.30	8.01	—
(	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2.05	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	2.25	9 48	—
Copsa mică	12.12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blaşiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiuşŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8.29	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	4.24	9.12	—
Ghirisŭ	4.09	4.49	10.23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Cluşin (	5.56	5.58	12.59	—
(	6.08	6.08	—	8.00
Nedeşdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Ciucia	8.28	7.43	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.4[illegible]
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rĕv	9.26	8 22	—	2.05
Mező-Telegd	10 01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare (	10.37	9.13	—	4.05
(	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10.31	12 59	—
Szolnok	2.58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6 00	2.10	10.05	10.30
Viena (	6.35	2.45	10.50	—
(	3.00	8 00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.15	—	—	--
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	--
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	--
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	--
Rév	—	7.42	11.36	3.18	--
Bratca	—	—	12.1[illegible]	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.0	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6,24	—
Cluşin (	—	10.01	5.05	6.43	--
(	12.05	10.16	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriş	2.16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea (	3.12	11.43	—	9.31	--
(	3.32	11.45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.24	—
Teiuşŭ	4.50	12.22	—	10.44	-
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	--
Blaşŭ	6.02	12.57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copşa mică	7.00	1.27	—	12.36	--
Mediaşŭ	--	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	2.06	--	1.56	6.40
Sigişóra	—	2.31	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01
Homorod	—	3.48	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5 30	11.02
Apatia	—	4.34	—	6.03	11.3[illegible]
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Braşovŭ (	—	5.20	—	7.14	1.09
(	—	5 30	—	—	1.50
Timişŭ	—	6.07	—	—	2.48
Predealŭ (	—	6.32	—	—	3.23
(	—	7.30	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	11.35	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicica	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3 50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok (	2.39	12.00	4 5[illegible]
(	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8.00
Szolnok (	11.02	3.44	11.40
(	11.12	4.02	12 00
Aradŭ	3.37	7.53	5.[illegible]5
Glogovaţŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5 10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bêrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicica	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10.43	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12 05	—	2.[illegible]4

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2 18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9.25
Merczifalva	7.56	2.53	9.36
Timişóra	8.42	3.40	10.06

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7 05	12.27	3.00
Haţegŭ	7.53	1.19	3.49
Puĭ	8 46	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Baniţa	10.11	3.35	6.07
Petroşenĭ	10.43	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.07	12.25	5.00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53
Aradulŭ nou	7.40	2.54	7.24
Aradŭ	7.50	3.10	7.40

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6.49	9 33	5 28
Baniţa	7 27	10.14	6.08
Crivadia	8.06	10 54	6.4[illegible]
Puĭ	8.50	11.37	7.35
Haţegŭ	9.31	12 17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8 44
Simeria	10 53	1,35	9.15

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ.